

buki di lesa 6

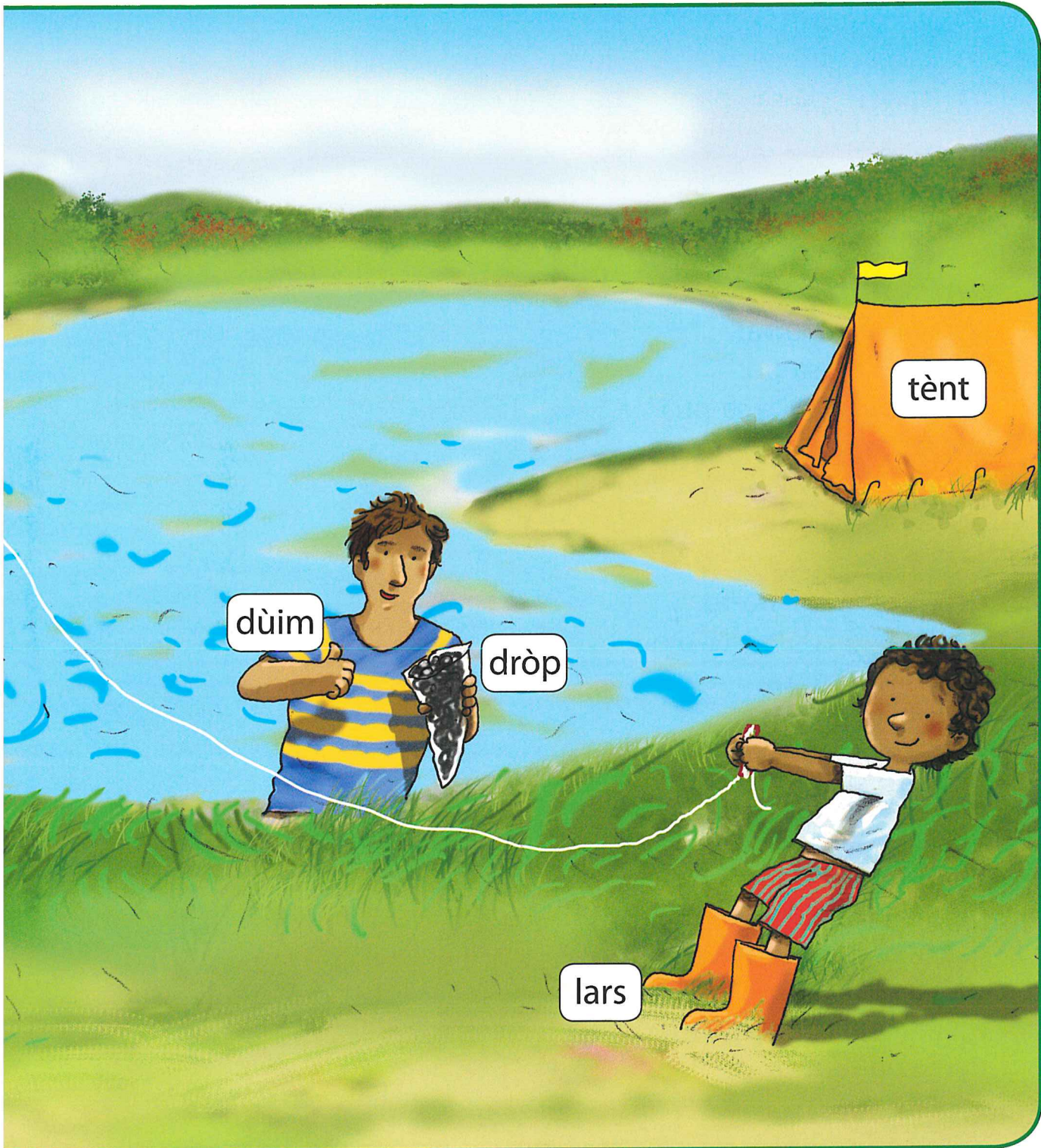
Método pa siña lesa na Papiamentu

Lesamentu pa prinsipiante

Fundashon pa
Planifikashon di
Idioma

oi	roi	koi	noi	ploi
bo-to - boto	bu-la bula	du-ru - duru	ha-la - hala	ho-pi - hopi
ka-na - kana	pa-sa - pasa	po-ko - poko	sa-pu - sapu	te-ne - tene

sa-pu den bo-to

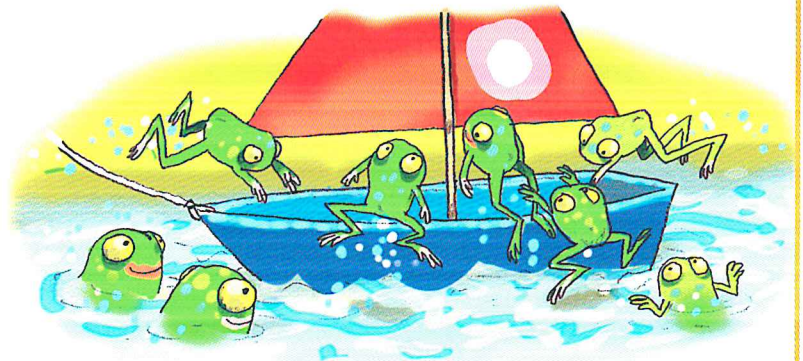
e roi ta yen.
 e roi ta yen di awa.
 den e roi tin sa-pu.
 mama sa-pu, tata sa-pu i
 seis yu sa-pu.

den e roi tin un bo-to.
 den e roi tin un bo-to blou.
 di ken e bo-to ta?
 e bo-to ta di tò.

ui, wak, ta ki ta pa-sa?
 papa sa-pu ta bu-la.
 mama sa-pu ta bu-la.
 tur yu sa-pu ta bu-la.
 nan ta bu-la den e bo-to.
 den e bo-to di tò.

e bo-to ta bai, bin.
ui, wak, den awa tin ola.
den awa di e roi
tin ho-pi ola.

te-ne du-ru, papa sa-pu.
te-ne du-ru, mama sa-pu.
tur yu sa-pu, te-ne du-ru.
te-ne du-ru, tò m.

tò m ta te-ne e ilu.
tò m ta te-ne e bo-to na e ilu.
pa e bo-to no bai.
pa e bo-to no bai bou di awa.
bou di awa den e roi.

po-ko-po-ko tur ola ta bai.
a-wor tò m por ka-na bai.
tò m ta ha-la su bo-to.
su bo-to yen di sa-pu.

ata e bo-to ta bai
den awa di e roi.

lars

lars blou
lars ros
lars hel
lars li-la

ivo tin lars blou.
elma tin lars ros.
eva tin lars hel.
i ami tin lars li-la.

lars
wòrs

oi
roi

mars
mòrs

noi
ploi

bès
pès

sha-ri ke bai stat ku mama.
sha-ri ke lars no-bo.
mama ta bi-sa:
'ta bon sha-ri, nos ta bai.
den stat tin ho-pi lars.'

ata sha-ri ta bai ku mama.
sha-ri ta bai stat ku mama.
nan ta mi-ra ho-pi lars.
lars ri-ba rè-ki i lars den ka-ha.
lars ku zip i lars sin zip.

lars ros i lars blou.
lars hel i lars li-la.
sha-ri ke lars blou.
lars blou ku flor hel.
sha-ri ta pas e lars blou.

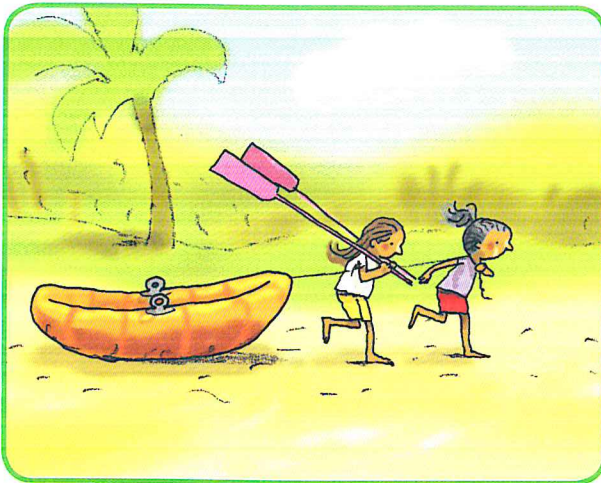

sha-ri ta bisa:
'mama, nan ta pas.'
mama ta bai pa-ga.
a-wor sha-ri ta ha-ri.
e tin lars blou ku flor hel.

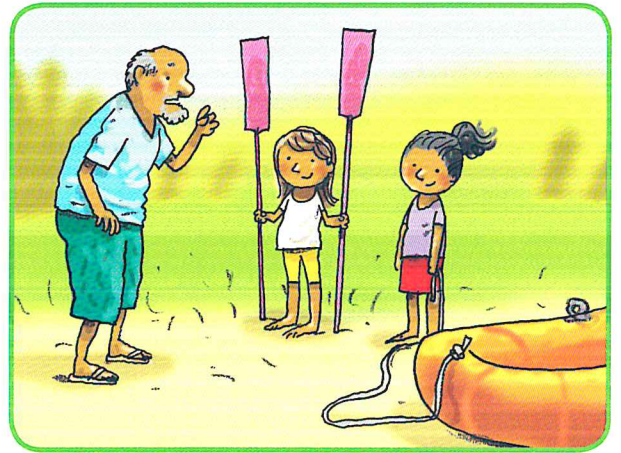
nur ku noi

nur ku noi ta ka-na.
nan ke bai na e dam.
nur ta ha-la un bo-to i
noi ta te-ne re-ma.

den e dam tin ho-pi awa.
nur ku noi ke bai re-ma.
nan ke bai re-ma den awa.
den awa di e dam.

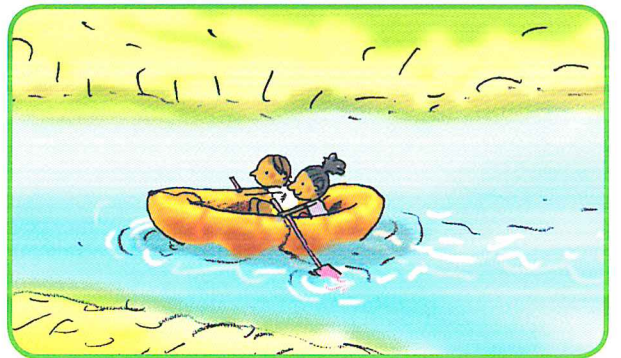
ma pai a mi-ra nan.
pai ta bi-sa:
'nur ku noi,
bi-ra bèk.
den dam bo no por re-ma.
bai ku e bo-to na e roi.
re-ma bo-to den e roi.'

nur ku noi ta bi-ra bèk.
nan ta bai ku nan bo-to.
nan ta ka-na bai e roi.

e bo-to ta bai den awa.
den awa di e roi.
nur ku noi ta re-ma.
nur ku noi ta go-sa.

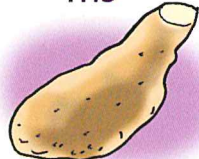
re-ma nur, re-ma noi.
re-ma bo-to den e roi.

ks

hèks

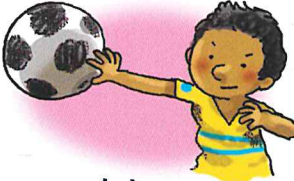
ls

wals

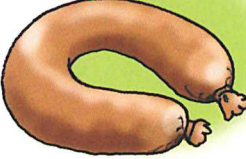
ms

yams

bòks
fàks
meks

bals
èls
pòls

dams
nòms
yams

ns

hèns

rs

wòrs

ts

kèts

bònns
kènns
lènns

lars
mars
pèrs

lots
buts
mùts

awa ta spat.
spat spat spat
nos ta ka-na den awa.
spat spat spat

fifi ta bu-la den awa.
spat spat spat
sim ta bu-la den awa.
spat spat spat

den awa

sim i spòt ta ko-re.
nan ta ko-re den awa.
nan ta ko-re den plas di awa.

mi-ra awa ta spat.
awa ta spat bai lai-ra.

spat bai lai-ra
mu-ha ma-ta.
spat bai lai-ra
mu-ha ou-to.
spat bai lai-ra
mu-ha mama.
mu-ha mama su sa-ya.

hei sim, pa-ra!
hei spòt, pa-ra ke-tu!

ma sim ta bu-la
i spòt ta ko-re.

nan ta lo-ra a-bou.
lo-ra a-bou
den plas di awa.
bu-la, pa-ra,
lo-ra a-bou.

sim ta wa-ya ra-bu.
spòt ta ba-ti pa-ta.
den awa ta du-shi.
den awa ta bon!

spaik ta subi palu

nur ta stèp.
ma spaik no ke.
spaik no ke stèp.
spaik no ke zo-ya.
spaik no ke wep.
spaik no ke ha-si na-da.

spaik ta wak e pa-lu.
e pa-lu di ke-ne-pa.
e pa-lu ta di-ki.
e pa-lu tin ho-pi ta-ki.

den e pa-lu tin un pa-ra.
den e pa-lu tin un nè-shi.
e nè-shi ta di e pa-ra.

spaik ta bi-sa:
'mi ta bai su-bi.
mi ta su-bi den pa-lu.
den e pa-lu di ke-ne-pa.'

ma nur ta bi-sa:
'nò, spaik,
no su-bi den pa-lu.
no su-bi
den pa-lu di ke-ne-pa.
la-ga e pa-ra na pas.'

pe-ro spaik ta su-bi tòg.
spaik ta su-bi den pa-lu.
den pa-lu di ke-ne-pa.
spaik ke wak den e nè-shi.
den e nè-shi di e pa-ra.
e ke wak e pa-ra su yu.

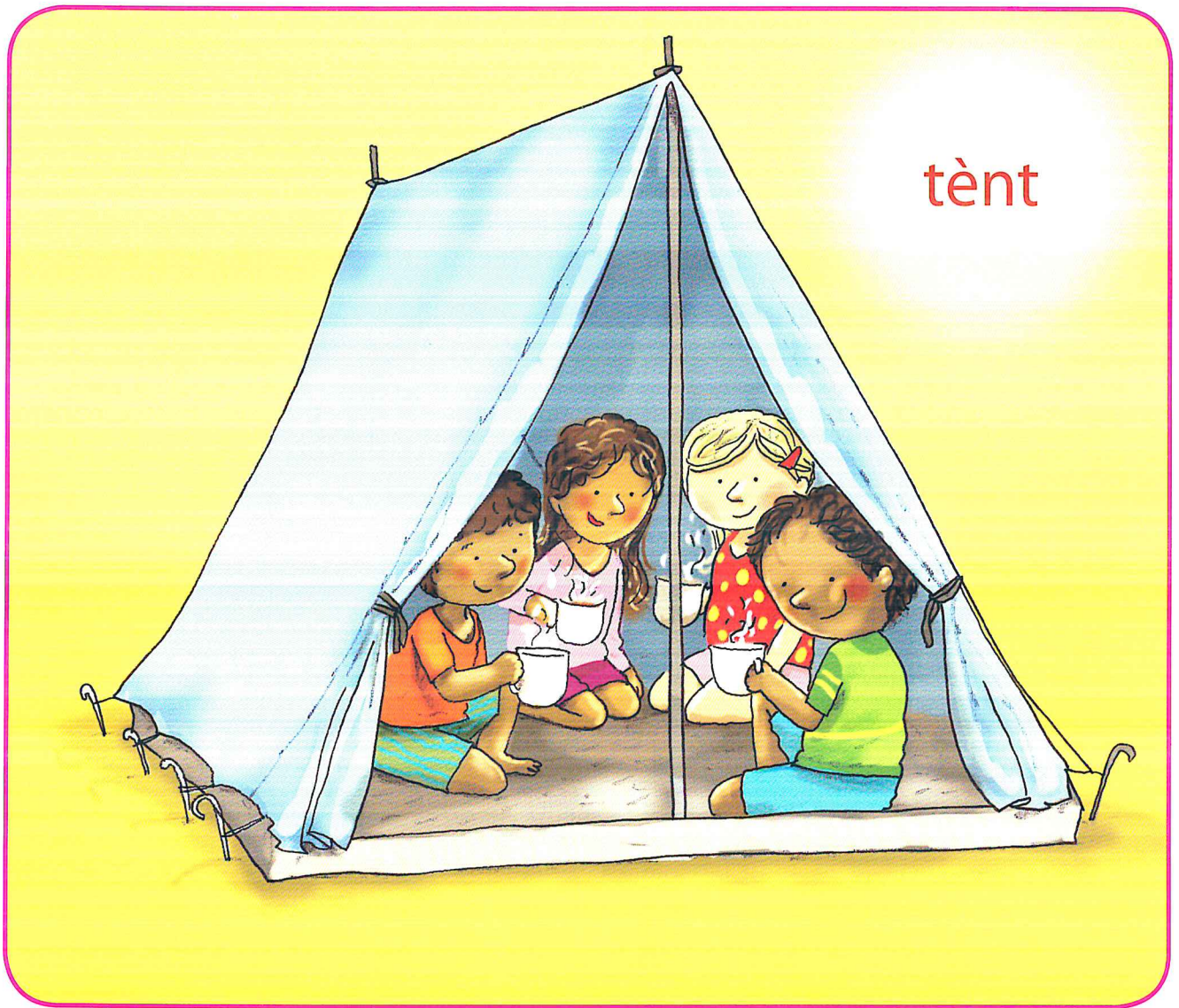
e pa-ra ta bu-la.
spaik ta la-ga e ta-ki lòs.
bum! spaik ta kai.
spaik ta kai for di e pa-lu.
spaik ta kai a-bou.
spaik ta yo-ra.

ma e pa-ra no ke.
e pa-ra no ke
pa spaik su-bi.
e pa-ra no ke
pa spaik mi-shi
ku su nè-shi.

nur ta bi-sa:
'no yo-ra spaik.
e pa-ra no ta ke pa
bo mi-shi ku su nè-shi.
pa bo mi-shi ku su yu.
la-ga nos ban wep.'

tènt

den tènt

mi ta den mi tènt.
den e tènt no tin so-lo.
i no ta ha-si ka-lor.
mi no ta mi so den tènt.

ken mas ta den mi tènt?
eva, nur i rai ta den tènt.
den tènt nos ta ko-me ku-ki.
den tènt nos ta bebe te.
nos ta pa-sa du-shi.
ho-pi du-shi den mi tènt.

biba den tèt

'mama,' tòm ta bi-sa,
'for di awe ber ku mi ke bi-ba
den un tèt.
den un tèt ta du-shi.
nos no ke bi-ba mas den un kas.'

mama ta ha-ri,
pe-ro tòm no.
tòm ku su ber ta bai e tèt.
e tèt ta bou di un pa-lu.
bou di e palu di ma-hòk.
tòm ta bai ku un bu-ki.
pa e le-sa den tèt.
tòm ta bai ku un la-ken
pa e ta-pa su mes den tèt.

ta bi-ra su-kú.
den tèt no tin lus.
tòm no por le-sa mas.
tòm ta se-ra e bu-ki.
ki-ko e tin ku ha-si a-wor?

ks, ks, ks ...
ta ki e zo-ni-do ei ta?
tòm ta wak ròn.

dùim
kùif
sùit

flùit
slùip
spùit

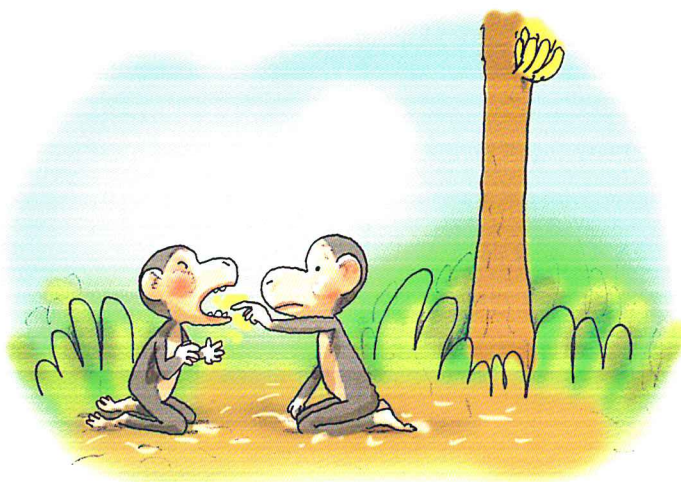
dja-ka - djaka
djò-li - djòli
djò-ki - djòki

djen-te - djente
djis-pi - djispi
djòm-pi - djòmpi

e djente

'ou, ou, ou,' chim ta yo-ra.
'mi djen-te.'

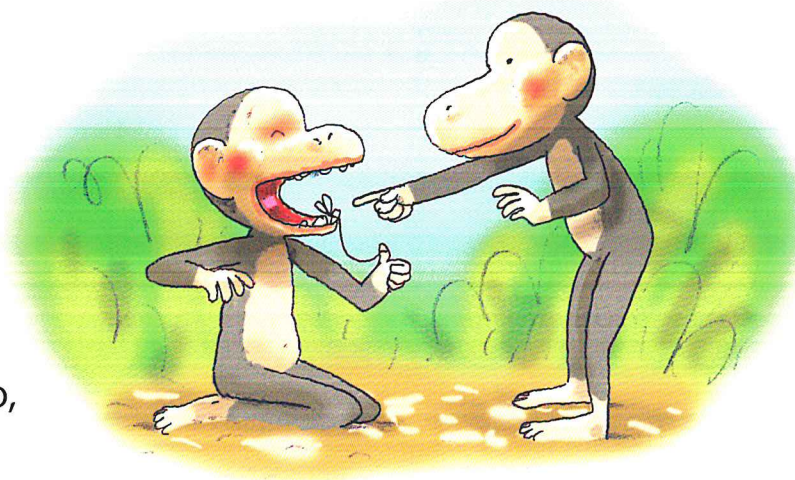
'bai sin-ta a-bou,'
mak ta bi-sa,
pa mi wak den bo bo-ka.'
'uf,' mak ta bi-sa,
'un djen-te di bo no ta bon.'

mak ta wak ront.
e ta mi-ra un ilu.
'mi ta bai yu-da bo, chim,'
mak ta bi-sa.

mak ta ma-ra e ilu
na e djen-te di chim.
ka-ba e ta ma-ra
e ilu na chim su dùim.

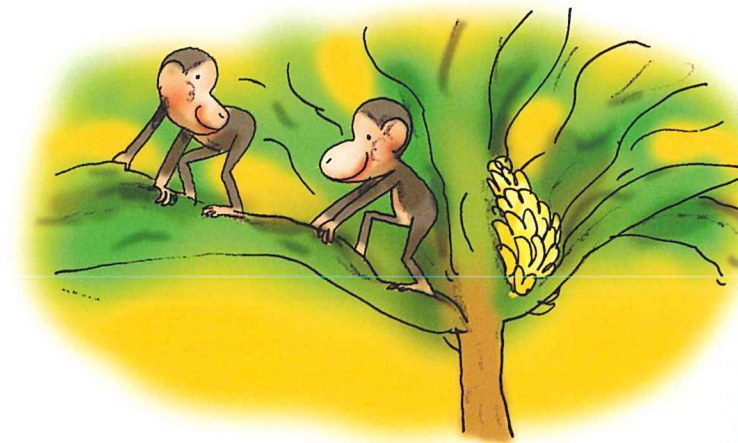
'mi tin un ba-ko-ba pa bo,
chim,' mak ta bi-sa.
'bo ke?'

chim ta sa-ka su man
 pa e tu-ma e ba-ko-ba.
 'krak,' e ilu ta bi-sa.
 'ou!' chim ta gri-ta.
 na su dùm tin e ilu.
 na e ilu tin e djen-te.
 e djen-te a bu-la sa-li
 for di chim su bo-ka.

mak ta ha-ri.
 'bo ta mi-ra,' e ta bi-sa,
 'mi a yu-da bo bon.'
 'dan-ki,' chim ta bi-sa i
 fe-lis e ta su-bi bèk
 den pa-lu ku mak.

dùm
 brùn
 brùit

chep
 chif
 chup

cha-pi chapi
 chè-ri chèri
 chi-ta chita

cha-pin chapin
 chi-nes chines
 chu-pon chupon

shal
 shèf
 shik

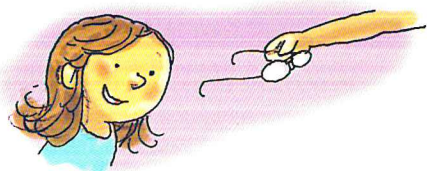
shi-mis shimis
 sho-fùr shofùr
 sho-kes shokes

gra-ba graba
 gri-ta grita
 gru-po grupo

ba-ko-ba bakoba
 ba-na-na banana
 ba-ye-na bayena

e brel

bè-pi tin un brel no-bo.
un brel pa e le-sa su bu-ki.
un brel pa e pù-zel ku tòt.

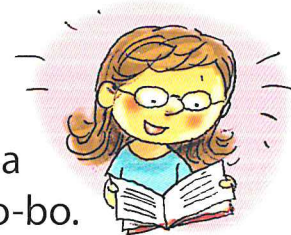
tòm ta wak
e brel ri-ba me-sa.
e ke pas e brel di bè-pi,
ma tòt ta la-ga e brel kai.
bè-pi su brel ta ke-da sin glas.

bè-pi ta blo yo-ra.
e no por le-sa su bu-ki mas.
e no por pù-zel ku tòt.

mama ta la-ga
po-ne glas no-bo.
bè-pi ta fe-lis.
a-wor sí e por le-sa.
a-wor sí e por pù-zel ku tòt.

roi
ploi

lars
mars

spat
spil

dies
miel

tènt
rant

chup
chep

dròp
drif

dùim
kùif

kaft
left

tèrt
mart

grip
greis

tres
trein